

(Widmar Barsh.)

23809. V. 2 e. 2 in f.

FERNEJ

po Božji in po apostoljskiga sedeža milosti

škof Ljubljanski ter knez,

dohtar svetiga pisma,

vernim po škofii mir in blagoslov v Gospodu!

Ko se je bil Gospod naš in Odrešnik po vstajenji učencam prikazal v Galileji, jim je govoril te pomenljive besede: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji“. — Pomudimo se nekoliko pri teh tehtnih besedah, ker one so podlaga naše vere, našiga upanja. Jeli mogel terditi kdaj kateri pametin človek, da mu je vsa oblast dana na zemlji? Kako majhna je pač oblast nar bolj mogočniga deželskiga poglavarja, in ko tudi bi, kakor njega dni rimskih cesarjev, segala po vsih skor deželah znaniga svetá! Kako majhna vender je naša zemlja proti neizmernimu nebu, že proti tistimu nebu samo, ki nam zemljo obdaja o jasnih nočéh! Kdo bi môgel prešteti množico zvezd, ki se jih nam po tavžent in tavžent lesketá le ko žarna meglá? Povzdignite oči, pravi prerok, in glejte! Kdo jih je vstvaril? Kdo je te svetle svetove v višave pripel? Kdo po številu izpeljuje njih trume in jih kliče vse po imenu? O preobilnosti njegove hrabrosti, moči in kreposti ne ena ne zaostaja. Kdo neki na zemlji premore čez te luči na nebu le količkaj oblasti? Kdo stori, da o pravim času priplava zgodnja danica? Kdo je jutranji zôri mesto odločil? Kdo razpošilja strele in urno gredó? Kdo je morje kakor v plenice povil, mu odkazal mejé, ter mu rekel: „Do les se širi in višej ne pljuska, tu se mi lômi sila valov?“ — Če vse to premislimo, bomo lahko spreumeli pomen Gospodovih besed, da je namreč njemu dana vsa oblast v nebesih in na zemlji.

Mat. 28, 18.

Iz. 40, 26.

Job, 38.

Te besede tedaj tisti govori, ki so ga ravnokar še vojšaki lovili, ga je kralj Herod zasramoval, ga je v bičanje in potem v smert na križi obsodil Pilat, ki so ga s terstam v roki in s ternjevo krono na glavi skazovali ko milovanja vredniga in se nad s kervjo preoblitim zavzemali rekoč: „Glejte, človek!“ Jih govori tisti, ki med hudodelniki visi na križi, nar huji žejo terpi, ter kliče: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil!“ Tisti, ki naposled glávo nagne, izdihne, in ga v dobro zavarvan grob polože. Tisti, ki so ga vsi njegovi učenci zapustili, in ga je Peter celó, na kteriga je vender kakor na skalo obljubil Gospod svojo cerkev zidati, pred uborno deklo straha zatajil. — Ali pretergano zagrinjalo v tempeljnu, zemlje potres, razpokane skale, odpertí grobovi, zatemnele luči nebeske — vse spričuje glasno, da je na križi umirajoči Sin človekov Stvarnik svetá in Gospod, da je on Beseda pri Bogu in on Bog čez vse hvaljen na veke, v katerim prebiva telesno vsa polnost božestva, ki je podoba Božjiga bitja, po katerim je vse vstvarjeno v nebesih in na zemlji, vidno in nevidno, naj si bodo troni ali gospostva ali poglavarstva ali oblasti, ki je edinorojeni Očeta, poln milosti in resnice“. Z vstajenjem svojim, ki so se ga njegovi

Jan. 19, 5.

Mat. 27, 46.

Mat. 16, 18.

Rim. 9, 5.

Kol. 2, 9.

Heb. 1, 3.

1 Kor. 15, 16. učenci o raznih prilikah in v mnogim številu prepričali z očmi in z rokami, se je pokazal Gospod naš ko tistiga, ki resnično sme reči, de mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji.

Čemú pa budi in poterja Kristus, ko se od učencov loči, v njih to vero v njegovo moč in veličast? To stori zato, ker jih je edino le ta vera pripravne storila za delo, v kteriga doveršenje si jih je bil izvolil; zakaj prèc, ko jim je bil obznanil svojo Božjo visokost, jim je nadalje govoril rekoč: „Pojdite torej in učite vse narode ter jih keršujte v imenu Očeta in Sina in svetiga Duha. Učite jih spolnovati vse, karkoli sim vam zapovedal“. To aposteljnam naročeno delo ni bilo nikakor tolikanj lahno, kakor bi se utegnilo o prvem pogledu komu dozdevati. Vidimo namreč dandanašnji, de vera v Kristusa ko Boga in človeka, ter Odrešnika sveta čedalje bolj peša; vidimo, de se trudi velika bistrournost, in upira visoka učenost, de bi evangelijskim povestim resničnost utajili, jih razklicali ko zgolj le pridelke človeške domišljije, in jih vsiga zaseganja v vsakdanje življenje čisto oropali. To vidimo, de se zdaj godi, ko nam vender osemnajststoletna zgodovina keršanske cerkve gladko dokazuje, in nas sili tudi, ako obsežek te zgodovine primerimo z vsim, kar nam od začetka, razvijanja in zapadanja ljudstev ter kraljestev zunaj keršanstva večtavžentletne sporočila pripovedujejo, očitno spoznati, de razun v Kristusu v drugim nikomur zveličanja ni, in de ni dano ljudem družiga pod nebam imena, de bi v njem mógli zveličani biti. Koliko čudežev, ki so se v njegovim imenu in po terdni veri v njega godili in jih poterdujejo nar bolj zanesljive priče; koliko mučencov, ki so za vero v Kristusa z veseljem pogubili vse, karkoli utegne človeku na svetu ljubo biti; koliko učenih pisanj, v kterih se razodevle ravno takó visoka učenost, kakor bistra globoka misel; koliko občudovanja vrednih čednost, za ktere je edino le vera v Kristusa vnemala; koliko uterpljenja in storjenja iz ljubezni do bližnjiga, ki se je o slabostnih človeških močéh pač le iz ljubezni do Kristusa móгло zgoditi; — vse to spričuje resnico besed, ki jih je govoril Kristus v svoji poslednji molitvi pred hojo v smert: „To pa je večno življenje, de spoznajo tebe samiga praviga Bogá in ki si ga ti poslal, Jezusa Kristusa“. Ali vender vsa ta obilnost dokazov in spričevanj ne more ubraniti, de bi vera med nami ne pešala v toliko ljudéh, in se v veliko njih skor popolnoma ne zgubila. Kako vse drugačnje pa so bile okolišine svetá in njih ravnava proti Kristusovi veri tisti čas, ko je Gospod naš naročil aposteljnam, de naj po svetu gredó in vsim narodom evangeli oznanujejo! Beremo sicer v evangelijskih zgodbah, de se je mnogo ljudstva okoli Kristusa zbiralo, de so pri njem pomoči za bolnike iskali, nad njegovimi čudeži stermeli, de bi njegove besede poslušali, tudi v puste kraje za njim hodili, in skerb celó za telesne potrebe z nimar pušali, ga naposled tudi za kralja narediti hotli: ali kako je ta množica zginila, kako maloverno bežali celó njegovi učenci, ko so na vertu Getzemani ga briči zvezali; in ko se je po Jeruzalemu razlegalo hrupno vpitje: de križaj ga, križaj! je samo le Pilatova žena za nedolžniga prosila. Kakó popolnoma se je zmaga sovražnikov zdela pridobljena, ko sta mervto truplo dva skrivej njegova vernika v tihi grob položila ravno ko v vekomej pokoj! In po vstajenji — kolikokrat se je mogel Jezus učencam prikazati, preden jih je tega čudeža do terdniga prepričal! Ti slaboverni, boječi učenci tedaj naj bi stopili pred visoki judovski zbor in pred vse ljudstva ter klicali: „Možje Izraelci! Jezusa Nazarenskiga, ki ste ga vi po rokah krivčnikov na križ pribili in umorili, njega je Bog obudil. Spokorite se, in daj se kerstiti slehern zmed vas v imenu Jezusa Kristusa v odpusenje grehov“. Ako so pa vender to storili in sicer z vspeham storili; ako se Jeruzalemska cerkev ko pervina med keršanskimi občinami, kakor zgodovina sporoča, resnično sveti kakor žar in luč; ako se vkljub vse spotike, v ktero je Kristus Judam bil, vera njegova tolikanj razširja, de se judovskim vikšim treba zdi, s kervavim preganjanjem ovirati jo: ali se ni móгло vpričo teh resnic z aposteljni res čudopolniga kaj dogoditi, kar jim je za tolikošno delo podelilo pripravno moč in je tudi prizadevanje njih tako očitno podpiralo? Ali ni mógel Zveličar, ki jih je poslal, obuditi v njih popolnoma zaupanja do njegove mogočnosti, de jih je zmožne storil za spolnovanje njegoviga naročila? Zatorej je bilo

treba, de jim je rekel: „Vsa oblast mi je dana v nebesih in na zemlji;“ in v očitno poterjenje te resnice se je moglo tudi binkoštno čudo dogoditi.

Ako se je pa po človeškim prevdarku oznanovanje križaniga Jezusa ko Zveličarja in Sodnika svetá zdelo med Judam prazno prizadevanje, prazno posebno zato, ker so se znali oni v posesti Božjih razodenj, ker so se zvali izvoljeno ljudstvo Božje, ker so se v prevzetnim domišljevanji zavoljo te prednosti na druge ljudstva zaničevaje ozirali in zatoraj nikakor voljni biti niso mogli, de bi se ž njimi združili v spoznanji križaniga Boga: je enako tudi pógled na paganstvo ali ajdovstvo oznanovanju svetiga križa malo malo prida obetal. Tisti, ki so bili v posesti takratne omike, ki so si domišljevali, de zlahkama pregledajo in presodijo vse učene zaklade, nabrane po prizadevanji in trudu oblagodarjenih glav, — ti so ali terdili, de ni nobene čeznatorne resnice moči spoznati, in so nad vsim dvomili, karkoli je višjiga memo telesnih nagonov in slast, ali pa so od nar višjiga bitja, kakor pravimo Boga, razlagali nauke, poleg katerih kakor žival in zel enako tudi človek ko minljiva, ubežna prikazen iz neskončniga nekaciga perviga bitja (prêbitja) izhaja in zginja, de toraj od kaciga povračila po smerti kratkimal govoriti ni, še misliti ne. Tisti pa, ki se niso menili za take modrovanja, so bili udani preneumnimu malikovanju, in so počenjali vsakoverstne gerdobije, do katerih koli jih je gnalo poželenje, jih vabil zgled tovaršije, v nemalo nesramno razujzdano popevanje, in do katerih jim je vsakdanja sploh navada tudi pravico delila; verh tega še jim je malikovanje veljalo tudi za podlago vse sreče in blagra za državo in dom.

Temu svetu tedaj naj bi priprosti ribči iz Galileje ali kaki rokodelec plahtar izmed zaničevanih Judov vero Kristusovo oznanoval ko pot, ki pelje edina do večniga življenja; čistost serca ko pripomoček, po katerim edinim se doseže gledanje obličja Božjiga; milost ali gnado Božjo ko prvo potrebo za svêto življenje; ločenje od pozemeljskih reči ko viši stopnjo popolnamosti; ljubezen do bližnjiga, ki tudi sama sebi ne prizanese, ko pravo znamnje hoje za Kristusam; kerst z vodo in z besêdo ko dušno prerojenje, vstajenje mesa ko poslednje doveršenje človeške natore! Če vse to dobro pomislimo in se na mesto učencov v Galileji postavimo; če se nadalje spominimo, de se je prvih tri sto let z ognjem in z mečem, z divjimi zverinami in z vsim le mogočim mučenjem ali martranjem divjalo zoper keršanske spoznovavce, in je oznanovanje neučenih ribčev pazljive poslušavce in goreče vernike nahajalo po nar imenituiših mestih, kamor je vsa tadanja olika se stakala in vsa samopašnost, vsa prevzetnost in zgolj samopridnost, vsa nejevera in vsa vraža, in de je vender nazadnje nauk od krizaniga Jezusa popolnoma zmagal: ali nas ne bo vse to v prepričanju poterdilo, de je bila terdna vera v Božjo moč njih Gospoda in Učenika apostelnj naravnost potrebna, in de se je ta moč Kristusova res obilno razodela tudi v čudopolnim sadu njih apostoljskiga oznanovanja? Zatorej pa je naročilu svojimu do apostelnjov pristavil Zveličar tudi obljubo rekoč: „Glejte, jest sim z vami vse dni do konca svetá“. Mat. 28, 20.

Čeravno tedaj je Kristus od učencov svojih se ločil in tje šel, kjer sedi na desnici Očetovi, in zamore ko večni viši duhoven tudi vekomej jih zveličati, kateri se po njem Bogu približujejo, ker vedno živi, de za nas prosi: vender ni nehal ž njimi biti, de bi jih neprenehama vodil in podpiral v spolnovanji prejetiga naročila. „Ne bom vas zapustil sirót,“ jih je tolažil pred smertjo; „k vam bom prišel“. De pa ta prihod ne pomeni njegoviga posamezniga prikazovanja po vstajenji, je razložil nebeški učenik sam v nadaljnjih besedah: „Za vas je dobro, de grem; zakaj ako ne grem, ne bo k vam Tolaznik prišel; ako pa grem, ga vam bom poslal, Duha resnice; on vas bo učil vso resnico in bo mene povikšal, ker od mojiga bo vzel in vam oznanoval, in tega Tolaznika vam bo Oče dal, de pri vas ostane vekomej“. De bi pa aposteljni pač prav natanko spreumeli pomen teh besed: „od mojiga bo vzel,“ in de bi velikost obljubljeniga darú spodobno tudi ceniti znali, pristavi Jezus še te le besede: „Vse, kar ima Oče, je moje,“ in v molitvi do nebeškiga Očeta reče: „Jest prosim za tē, ki si mi dal jih, ker so tvoji, in vse moje je tvoje, in tvoje je moje; in kakor si ti mene na svet poslal, tako pošljem tudi jest njē po svetu in sam sebe zanje posvečujem,

de so tudi oni posvečeni v resnici, de bodo vsi eno, kakor si Oče ti v meni in jest
 1 Jan. 5, 7. v tebi, de bodo tudi oni eno v nas“. — „Trije so, ki pričujejo v nebesih: Oče,
 Beseda in sveti Duh, in ti trije so eno“. Po tem tedaj, ker je prišel sveti Duh nad
 1 Kor. 12, 13. aposteljne, je bil Zveličar pri njih, in so bili oni v Duhu Kristusovim eno z Očetam
 Efež. 4, 15. in eno med sabo, po enim Duhu keršeni v eno telo, v telo Kristusovo, v ude eniga
 16. uda, ki je glava, Kristus, po katerim je vse telo staknjeno in sklenjeno in raste po
 sleherni zvezi pomoči poleg opravila vsacimu udu odmerjeniga za uterdovanje v
 Efež. 1, 23. ljubezni“. „To telo pa je cerkev, za katero je Kristus sam sebe dal, de bi jo posvetil
 5, 25. in očistil v kopli vode z besedo življenja, de bi si jo napravil sam sebi častito, ko
 1 Kor. 3, 16. tempelj Božji, v katerim Duh Božji prebiva, ki je zidan na stalo apostelnov in pre-
 Efež. 2, 20. rokov, kteriga vogelni kamen je Kristus sam, po katerim je vse zidovje sestavljeno
 1 Kor. 15, 54. in raste do spolnjenja časov, dokler ne bo umerljivo to obleklo neumerljivosti in se
 ne bodo spolnile besede, ki so pisane: „Požerta je v zmagi smert“! In za skalo, na
 katero je Kristus svojo cerkev zidal, ki je ne bodo premagale vrata peklenške, in jo
 1 Tim. 3, 15. zatorej tudi sv. Pavel imenuje steber in stalo resnice, je bil odvoljen Peter, ki je po
 razodenji Očeta v nebesih Kristusa spoznal ko Sinú živiga Bogá. —

Kakor pa je poleg popolnoma oblasti, ki jo Kristus posede v nebesih in na
 zemlji, podelil apostelnam svojiga Duha in jih storil zmogljne njegovo naročilo spolnovati:
 je toraj tudi njih obdaril s tisto močjo, ki je bila pripravna ter potrebna jim za sta-
 novitno in nestrahoma oznanovanje in za terdno vsajevanje nebeskiga nauka v serca
 Mar. 16, 17. poslušavcov. Obljubil jim je namreč: „Kteripa verujejo, pojdejo te znamenja za njimi:
 v mojim imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali; in ako kaj
 strupeniga pijó, jim ne bo škodvalo, na bolnike bodo roke pokladali, in bodo ozdraveli“.

Iz. 40, 9. „Pojdi na visoko goro“, pravi preroku Gospod, „in sporoči Sionu veselo vest;
 povzdigni s krepostjo svoj glas, in nikar se ne boj“. Govori mestam Juda: „Glejte,
 vaš Bog! Glejte, Gospod pride z močjo in njegova roka bo gospodovala; glejte
 njegovo plačilo je pri njem in njegovo delo gre pred njim. Kakor pastir bo pasel čedo
 svojo, v svojih rokah bo jagnjeta zbiral, jih jemal na svoje naročje“. Kako imenitno,
 kako tolažno je to oznanilo! Ali prazno bo, zastonj bo, ako bo od poslušavcov druga
 Iz. 6, 9. prerokova beseda veljala: „Pojdi k temu ljudstvu, in reci jim: „Z ušesmi bote po-
 Dj. ap. 28, 26. slušali in ne razumeli; gledé boste gledali, in ne spoznali, zakaj serce tega ljudstva
 je oterpnjeno. Z ušesmi hudó slišijo in z očmi mižé, de bi kje ne vidili z očmi in z
 ušesmi ne slišali in s sercam ne razumeli in se ne spreobrnili in de bi jih ne
 ozdravil“. Po goli terdi skali posipajte le če tudi nar boljši seme, rahlo deževje naj
 jo redama móči, jo ogreva tudi solčni žarek, vender sadú kaj ne boste pridelali. De
 moremo namreč viditi po telesu, nam je treba zdraviga očesa in primerne svetlobe: ravno
 tako tudi dušni vid le tisti ljudje zadobé, ki besede svetiga nauka z voljnim sercam
 1 Kor. 2, 14. sprejemajo. „Ponatorni človek ne razumé, kar je Božjiga Duha, zakaj to mu je ne-
 spamet, in ne more spoznati, ker se po duhovno prevdarja“. Voljno sprejemanje
 Jan. 6, 44. besede Božje je napred dar milosti božje, zakaj Kristus pravi: „Nihče ne more k
 meni priti, ako ga Oče ne vleče;“ ali vred tudi delo lastne volje naše, ker nihče ne
 more viditi, ako noče viditi, kakor opominja sv. Avguštin. Večkrat tudi je čez dušno
 oko prevlečena le kaka mrena, ki se pa da razpotegniti in vid zopet pridobiti. Čudeži
 so tista dobrotljiva roka, ki zakrivalo odgrinja spred dušniga očesa. Budé namreč
 pazljivost, nagibljejo k premišljevanju, kažejo na čeznatorni svet, odpirajo dušne oči
 ter ušesa, in ako le bije v človeku razumno in dobro sercé, z veseljem nauk nebeski
 sprejema in ga ohrani tudi s terdnim prepričanjem, de ravno zavoljo čudežev, ki se
 ob njegovim oznanovanji godé, studenec ta iz Božjiga vira prihaja. Zatorej pravi sv.
 1 Kor. 14, 22. Pavel od eniga čudeža, de ni vernim v znamenje ampak nevernim. Slabost je gotovo,
 de za spoznanje resnice Božje čudežev človek potrebuje, kakor Kristus sam to omeni
 Jan. 4, 48. rekoč: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete. Kdor je iz Boga, besedo
 8, 47. Božjo posluša“. De pa tudi znamenja in čudeži ne morejo prisiliti kogá, de bi veroval,
 nam spričuje zgodovina vsih časov. Ker so pa vender za človeško slabost skorej
 naravnost potrebno zdravilo, se ponižuje do nje usmiljenje Božje poterdovaje semtertje
 in po raznih potih razodenja svoje s čudeži in znamenji. Zveličar naš sam se sklicuje

na svoje čudopolne dela rekoč: „Ako ne delam del svojiga Očeta, mi nikar ne verjemite; ako jih pa delam in ako meni načete verjeti, verjemite delam, de spoznate in verujete, de je Oče v meni in jest v Očetu“. Prav resnično toraj sklepa, ki mu je od rojstva slepimu Jezus dal spregledati, ko reče: „Kar svet stoji, se ni slišalo, de bi bil kdo sleporojenimu odperl oči, ko bi ta ne bil od Boga, bi nič ne bil mogel storiti“.

Čeravno pa Kristus vso oblast in moč nebeškiga Očeta posede, in čeravno se od njega v svetim pismu bere: „Tvoj sedež, o Bog, je od vekomej do vekomej. Ti, Gospod! si v začetku zemljo uterdil in nebo je delo tvojih rok. Oná bosta prešla, ti pa ostaneš!“ Nadalje: „V imenu Jezusovim naj se pripogujejo vse kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in vsi jeziki naj spričujejo, de je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta“. In čeravno tudi učence s to svojo nebeško močjo pošlje po svetu, ko jim po vstajenji govori: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jest vas pošljem“, v njé potem dihne ter pravi: „Prejmite svetiga Duha“, je vender to poslanje že samo po sebi natanciga premišljevanja posebno vredno. Kako namreč je nebeški Oče svojiga Sinú na svet poslal? Prec, ko so bili Dete Božje starši v Jeruzalem prinesli in ga pred Gospoda postavili, je pobožni Simeon od njega prerokoval: „Glej! ta je postavljen v pad in v vstajenje mnogo njim v Izraelu in v znamenje, ki se mu bo zoper govorilo“. Janez Kerstnik pa je nanj kazal rekoč: „Glej! Jagnje Božje, ki odjemlje grehe svetá“. S temi besedami pa napoveduje, de se bo dopolnilo zdaj tisto imenitno prerokovanje Izaijevo, v katerim beremo: „Ranjen je zavoljo naših hudobij, pobit zavoljo naših pregreh. Bil je darovan, ker je sam hotel; kakor ovca je bil v mesnico peljan“. Kristus sam je razložil, čemu de ga je Oče na svet poslal, rekoč: „Sin človekov ni prišel, de bi se mu streglo, ampak de bi stregel in svoje življenje dal v odrešenje veliko njih“. Vsim, ki hočejo njegovi učenci biti, kliče: „Učite se od mene, ker jest sim krotak in iz serca ponižen“. Sv. apostelj Pavel pa bivanje Kristusovo na zemlji s temi besedami opiše: „Ko je bil v Božji podobi, je sam sebe v nič storil, se ljudem upodobil, sam sebe ponižal, in je bil pokorn do smerti, do smerti celó na križi“. Zakaj de je Kristus v taki podobi na svetu prebival, je razloženo v listu do Hebrejcev s temile besedami: „De bi jih odrešil, ki so s smertnim strahom vse svoje dni sužnosti podverženi bili, je mogel v vsih rečeh svojim bratam enak biti, de bi bil usmiljen in zvest veliki duhoven pri Bogu, de bi zadobil ljudstvu odpusenje grehov. Zakaj v tem, v čemur je sam terpel in skušan bil, je mogočin tudi njim, ki so skušani, pomagati“.

Ako tedaj Kristus apostelnjam pravi: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jest vas pošljem“, jim to poslanje nikakor ni moglo nerazumljivo biti ne po notranjim pomenu, ne po vnani njegovi posebnosti. In de bi pač vse napak misli v tej zadevi učencam odvzel, jim prav razločno govori ter pravi: „Pojdite, oznanujte in recite: Nebeško kraljestvo se je približalo. Pošljem vas kakor ovce med volkove. Sovraženi boste od vsih zavoljo mojiga imena; kdor pa obstoji do konca, bo zveličan“. „Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili zavoljo mene. Veselite se in se radujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih“.

In aposteljni so z življenjem in s terpljenjem dovolj pokazali, de so poslanstvo svoje dobro spreumeli. Brez strahu so pred visocim judovskim zboram križaniga in od mrtvih obujeniga Kristusa oznanovali ko od Boga poslaniga Zveličarja svetá. Ko jim judovski vikši molčati zapovedó, odgovori Peter v imenu vsih: „Sodite sami, če je prav, bolj poslušati vas kakor Bogá“. Ko jih je visoki zbor dal pretepsti, so šli veseli spred njega preč, ker so bili vredni spoznani zavoljo Jezusoviga imena zasramovanje terpeti“. — „Prosim vas“, sv. Pavel Korinčanam piše, „prosim vas, de moji posnemavci bodite, kakor sim jest Kristusov“. Kakšna tedaj je bila posebnost tega posnemanja? Saj apostelj piše kristjanam, ki so že s svojo vero razodevali, de so posnemavci Kristusovi; zakaj jih torej tako preserčno prosi, de naj njega posnemajo, kakor on posnema Kristusa? Korinčani so hotli veljati za modre v Kristusu, za močne in imenitne; so posebno ceno pridevali prednostim, ki le nečimurnost pasejo in so si keršanstvo mislili ko priležno priliko do nekaciga posvetniga čisla. Take

misli pa se aposteljno nikakor niso zdele posnemanje Kristusovo. Zatorej, kako ga
 1 Kor. 4. 9. je on posnemal? Poslušajmo njega samiga. Piše namreč: „Menim, da je Bog nas
 aposteljne poslednje postavil, kakor smerti namenjene, ker smo v razgledovanje svetu,
 angelam in ljudem. Neumni smo zavoljo Kristusa, slabi, zaničevani, lačni in žejni,
 goli smo in nimamo stanovitnega prebivališča. Kolnejo nas, pa blagoslovimo; prega-
 njajo nas in prenašamo; preklinjajo nas, pa molimo; kakor smeti tega sveta smo po-
 stali, kakor izveržek vseh.“ Glejte, to je pravo posnemanje Kristusovo, pa vender
 Gal. 6. 14. še ne popolnoma. Vpričo vseh teh britkost pravi še apostelj: „Mene pa Bog varuj,
 da bi se s kaj družim hvalil, kakor s križem Gospoda našiga Jezusa Kristusa, po kte-
 rim je svet meni križan in jest svetu. Bog je razsvetlil naše serca. Kristus je za
 nas umerl, zatorej nismo stiskani, ne zapušeni, in se ne utrudimo; desiravno se naš
 vnanji človek razdira, se vender notranji ponavlja od dne do dne, in naša sedanja
 kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast, ki vse vse
 Gal. 2. 20. presega.“ „Kristus v meni živi. De pa zdaj živim v mesu, živim v veri Sinu Bo-
 žjiga, ki me je ljubil in sam sebe zame dal.“ To je bilo pravo, popolnoma posne-
 manje Kristusovo in tako so tudi aposteljni besede njegove spreumeli: „Kakor je
 Oče mene poslal, tudi jest vas pošljem.“

Jan. 16. 33. Rekel je učencam Zveličar malo pred smertjo: „Britkost boste imeli na sve-
 tu, ali zaupajte, jest sim svet premagal.“ Kakšna pač je ta zmaga bila, ako naj
 nasledniki se enake ko zmagovavec britkosti terpé? Posvetne blišobe, bogastva in
 1 Jan. 5. 4. zlozniga življenja ta zmaga gotovo ni pridobila, ker s temi pozemeljskimi blagri se
 britkost nikakor ne zlaga. Kakšna torej je ta zmaga bila? Zmaga, ki premaga svet,
 je naša vera, piše sv. Janez. Vera je življenje duha, misel in ljubezen v Bogu,
 ravnanje poleg te misli in ljubezni, prenašanje in hrepenenje v upanji in zaupanji,
 prizadevanje za kar je popolnoma, neprenehama prelikovanje naše pregrešne natore
 v poveličano podobo zgleda našiga Jezusa Kristusa. Taka je vera, ki svet prema-
 guje. V tej veri so aposteljni naročilo Učenikovo spolnovali, v tej veri vsim narodom
 evangeli oznanovali, vernike v občine zbirali, v teh ohranjenje in množenje s pokla-
 danjem rok namestnike si postavljali. Sv. Klemen, učenec apostelnov in naslednik
 1 Kor. 42. sv. Petra na rimskim sedeži, piše, kakor je brati, do Korinčanov: „Oznanovali so
 nam aposteljni in govorili od Kristusa; po vstajenji Gospoda našiga Jezusa Kristusa
 popolnoma prepričani, v besedi Božji uterjeni, in polni zaupanja v svetim Duhu so
 po svetu šli, so donášali veselo sporočilo od kraljestva Božjiga, so oznanovali po
 deželi in po mestih, in so postavljali pervence, ki so jih v duhu terdne spoznali, za
 škofo in dijakone tistim, ki bi vprihodnjič vero sprejeli.“ Poleg tega zgleda narpred
 Gospoda našiga Jezusa Kristusa, potem apostelnov in njih učencov se je v kersan-
 ski cerkvi vse čase skerbelo za neprenehama in redama nasledovanje cerkvenih višjih
 pastirjev po posameznih cerkvah. Kadar je umerl škof ktere cerkve ali kersanske
 občine, so sosednji škofje s položenjem rok, ki je vnanje znamnje posvečenja, novi-
 ga višjiga pastirja ondi postavili. Enako tudi so storili, kadar se je nova občina
 zbrala iz spreobrnjenih nevernikov. Po veri v eniga Kristusa so bili vsi zvezani
 ter združeni in so rimskiga škofa, kot naslednika sv. Petra, spoznali za vidniga po-
 glavarja vesoljne cerkve, za namestnika Kristusoviga na zemlji. Zveza celó in zdru-
 ženje z nasledniki sv. Petra je bilo edino pravo in gotovo znamnje, po katerim so se
 pravi pastirji od usiljenih in nepravih ločili.

Preljubi v Kristusu! Po tem potu sim tudi jest k vam poslan, z enako ob-
 lastjo, s kakoršno so aposteljni postavljali naslednike, in z ravno tistim naročilam, ki
 so tudi uni ga prejemale. Ni me ne lastna volja za višjiga pastirja vam odvolila,
 ampak pošljejo me tisti, ki jih moramo poleg nauka Božjiga spoznati ko vidne na-
 mestnike previdnosti Božje in spoštovati. Pozemeljske sreče vam ne morem obetati,
 ne zlata, ne srebra, tudi rodovitnih let ne, kratkimal ne mirú pred vnanjimi sovra-
 žniki, še manj pa prinesiti. Le s kar sim prejel, vam morem postreči, z naukam zve-
 ličanskiga križa, z veselim oznanilam kraljestva Božjiga in vsih njegovih dobrot, to-
 lažil in obljub, vsiga njegoviga upanja, veselja in britkost. „Svoj mir vam dam, ne
 Jan. 14. 27. kakor svet daje, ga jest vam dam“, je rekel apostelnam Kristus. Ta mir so apo-

steljni nesli med ljudstva, ta mir oznanovali njih nasledniki, ta mir vam delili vaši duhovni pastirji. Moliti, skrbeti, delati, de bi se vam ta mir še nadalje delil, to je opravilo, zavoljo kteriga sim v imenu Jezusovim jest k vam poslan. Ta mir obstoji v zavesti, de smo spravljani z Bogom po odpušnji naših grehov, ki nam ga je Kristus pridobil; obstoji v zaupanji, de smo zvezani z Zveličarjem po vrednim prejetju svetih zakramentov; obstoji v prepričanju, de modra in ljubeznjiva previdnost Božja zmirej čuje nad nami in nas neprenehoma vodi; obstoji v veseli svestobi, de s pomočjo gnade Božje vse skušnjave lahko premagujemo, vse čednosti lahko spolnujemo; obstoji naposled v trdnim upanju, de nas po srečno dokončanim bojevanji na zemlji pričakuje večno srečno življenje ko preobilno plačilo za naše kratko terpljenje in delo. Ta mir je Kristus aposteljniam dal in vsim tistim, ki verujejo po njih besedah, do konca sveta. Tega miru svet ne more dati, ker je v včlovečeni Besedi z nebes na zemljo prišel, in le kdor se s povikšanim Kristusom nad hrum tega sveta povzdiguje, kdor svojiga duha tje obrača, kjer Kristus, glava njegova, sedi na desnici Očetovi, tisti samo vživa ta mir.

Ko se je Kristus rodil, se je modrim na jutrovim zvezda bila prikazala. Razumeli so to znamenje, se napravili na pot, prišli v Jeruzalem ter popraševali po Detetu. Med potam tedej zvezde niso nič vidili, zakaj še le proti Betlehemu gredé jo zopet pred sabo ugledajo, dokler ni obstala ozgorej tam, kjer je Dete bilo. Modri torej, de jo le ugledajo zvezdo, se brez odlašanja na pot napravijo in ne počivajo popred, dokler niso dosegli, kar so želeli. Njim bodimo enaki vsi. Vsim nam se je Kristus rodil. Evangeljska beseda, ki jo v mladosti slišimo, ona je zvezda, ki nas k Kristusu vabi. V skrbah, v terpljenji in nezgodah čez dan, v tiru in diru posvetnih opravil, o zapeljevanji in gnanji slast in strast, v meglah dvoma in omahovanja, ki našiga duha tolikrat omračé, — kolikrat se nam skrije zvezda, ki nas k Kristusu pelja. Blagor nam, ako se po modrih ravnamo, ako gremo terdne stopinje naprej in le naprej, le Zveličarja išemo in le po njem poprašujemo, dokler ne pride mo tje, kjer bomo padli pred neskončno veličastvo in ga molili ter slavili, kjer bomo serca svoje v dar posvetili in najdlji mir, ki so ga ob rojstvu Kristusovim angeli oznanovali vsim dobre volje ljudem.

Preljubi v Kristusu! Šla vam je dosihmal hvala, in čul se ta glas, de ste v veri katoliški zvesti bili, stanovitni, goreči. Skerbeli ste bolj za lepoto cerkvá, kakor za imenitnost domačih pobištev. Hodili ste ob nedeljah in praznikih z veseljem k svetim opravilam v hiše Gospodove. Spoštovali ste svoje duhovne pastirje in jim spodobno pokoršino skazovali. Ptujci, ki po vaši domovini popotvajo, z dopadajenjem to vidijo in hvalo vašo razglasujejo. Kolikokrat sim se, slišati to hvalo, serčno veselil, de sim med vami se rodil in zrastel med vami. Nikarte ne, de bi vam to slavo v Kristusu Jezusu nevarnosti in skušnjave današnjiga časa tamnile, jemale! Le bolj natanko pogledjte, in lahko se boste prepričali, de nadloge, ki nam življenje grené, večí del izhajajo odtod, ker vender toliko ljudi nobene druge večí postave ne pozna, kakor svojo poželjivost, svojo nečimurnost, svojo prevzetnost, svojo lakomnost; ker že toliko ljudi nič več ne veruje previdnosti Božje, ne povračila po smerti, in nič ne pomisli, de dobitljiv sicer, ali tudi pravičen Gospod in Oče v nebesih živi; ker se toliko ljudem nobeno djanje, de časniga dobička le količkaj obeta, pregrešno ne zdi; zatorej tudi po Kristusovim zgledu ne marajo živeti in ga tudi ne moliti kot svojiga Boga in Zveličarja. Kristus svojim zvestim učencam ni obljubil časnih dobrot, ampak večno življenje. Bog sicer pobožnim ljudem semtertje tudi na svetu srečo podeli, de se razodene Gospoda zemlje; ali mnogo- in mnogokrat tudi nar zvestejšim služabnikom odreče minljive reči, de bi ne spolnovali zgolj zavoljo teh ljudje njegovih zapoved. Kdor Boga ljubi z vsiga serca, zlahkama pogreša pozemeljske dobrote in tudi smert brez straha preterpi, kakor nam brez števila zgledov spričuje. Resnica pa je, de bi se nadloge sveta do kaj pičle mere pogubile, ko bi se le poglavitna množica ljudi prav po keršansko obnašala; de se bo pa narobe leto na leto njih versta neskončno množila, kolikor bolj bo keršanska vera pešala in zginjala. Zatorej pa, predragi v Kristusu, bodite stanovitni v veri svojih očetov in nepremakljivi,

učite se pridno keršanskiga nauka in ga v sercu zvesto ohranite, prejemaite pogosta-
 1 Kor. 15. 58. ma svete zakramente, de boste zajemali iz njih moč in krepost, ter bodite vselej
 Raz. 2. 26. obilni v službi Gospodovi, ker veste, de delo vaše ni zastonj v Gospodu. „Ohrani-
 3. 5. nite“, nas opominja Gospod naš, „ohranite, kar imate, dokler ne pridem. Kdor pre-
 maguje in moje dela spolnuje do konca, bom dal mu oblast, kakoršno sim sam od
 Očeta prejel in imena njegoviga ne bom izbrisal iz bukev življenja, ampak ga bom
 spoznal pred svojim Očetam in pred njegovimi angeli.“ — Ostanite Gospodu zvesti,
 in njegov blagoslov in njegov mir bodi zmirej z vami do vekomej. Amen.

V Ljubljani peto nedeljo po binkoštih.

Ko se je Kristus rodil, se je modrim na jutrovin zvezda bila prikazala.
 Razumeli so to znamenje, se napravili na pot, prišli v Jeruzalem ter popravljali po
 Betlem. Med potam tedaj zvezda niso nič vidili, zakaj se je proti Betlehemu gredo
 jo kopet pred sabo ugrajajo, dokler ni ostala ozkoj tam, kjer je Bete bilo. Medti
 totaj, de jo le ugledajo zvezdo, se brez odlašanja na pot napravijo in ne postavijo
 poprej, dokler niso dosegli, kar so želeli. Nam bodimo enaki var. Vam nam se
 je Kristus rodil. Evanđeljska beseda, ki jo v mladosti slisimo, ona je zvezda, ki
 nas k Kristusu vodi. V skrbah, v tpeh in neugodah cenjati, v tiri in diru
 posvetiti opraviti, o zapeljivosti in gnanji slati in strasti, v meglah dvoma in omah-
 vanja, ki nasiga dala tolikrat omare, — kolikrat se nam skrile zvezda, ki nas k
 Kristusu pelja. Blagor nam, ako se po modri ravnamo, ako gremo terdne stopnje
 naprej in le naprej, le zvestarja isemo in le po njej popravljamo, dokler ne pride-
 mo tje, kjer bomo padli pred nekom, ter stali, kjer bo-
 mo serca svoje z dar posvetili in našli mir, ki so ga ob rojstvu Kristusovim angeli
 oznanjali vam dobre volje ljudem.

Prejeli v Kristusu! Sva vam jo dosimal dala, in cul se ta glas, de ste
 v veri katoliški zvesti bili, stanovali, gotov. Skrbeli ste bolj za lepoto cerkve
 kakor za imenitost domaćih pastirjev. Hodi ste ob nedeljah in praznikih z veseljem
 k svetim opravilam v hiše Gospodove. Spostovali ste svoje duhovne pastirje in jim
 spodobno pokorino skazovali. Pijeli, ki po vaši domovini popotajo, z dobrotami
 njem to vidijo in hvato vašo kaxlasnjo. Kolikrat sim se, slisati to hvato, serčno
 veselil, de sim med vami se rodil in xristel med vami. Nikar ne, de bi vam to
 slavo v Kristusu Jezusu nevarnost in skrajnave danasnje časa tamile, jemate.
 Le bolj natančno bogate, in lahko se boste prepričali, de nadloge, ki nam življenje
 grene, več del izpajo odhod, ker vendar toliko ljudi nobene druge več postavo ne
 pona, kakor svojo poveljnost, svojo nečimrnost, svojo poveljnost, svojo lakom-
 nost, ker se toliko ljudi nič ved ne veruje previdnosti Božje, ne povzročila po ameri-
 in me ne pomisl, de dobrotiv siert, ali tudi pravice Gospod in Oče v nebesih xristi
 ker se toliko ljudem nobeno djanje, de časniga dobika je kolikrat ometa, preprosto
 ne xdi; katerej tudi po Kristusovim xgledu ne marajo živeti in za tui ne moliti kar
 svojega Boga in Zveličarja. Kristus svojim xristim dječam ni odložil časnih do-
 brot, ampak večno življenje. Bog siert pobožnim ljudem semerje tudi na svetu stvo-
 pedel, de se razkone Gospoda xrista; ali mnogo, in mnogokrat tudi nar xriste-
 sim sklanjankam odreče njihove reči, de bi ne splobovali xgoli xvaljo tei hudo ne-
 govit zapoved. Kdor Boga ljudi z vsake serci, xlabkama pogreša poveljnost, do-
 brot in tudi smert bix xrista preterpi, kakor nam bix xrista xgledov sprijeti.
 Hristus pa je, de bi se nadloge sveta do kat pido mere pogubile, ko bi se le po-
 glavina množica ljudi prav po keršansko obnašala; de se bo pa narobe leto na leto
 nji versta neskončno množica. Kolikrat bolj po keršansko versta presta in xgledata. Na-
 toret pa, predragi v Kristusu, bodi v Ljubljani.

